

Идентификациона
налепница
ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

SRP IK-2 D-S018

SRP.18.SR.R.K2.20

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S018

99

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не okreћите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се с нула (0) бодова. Ако погрешите у писању, грешке ставите у заграде, прецртајте их и ставите скраћени потпис.

Када решите задатке, проверите одговоре.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 20 страница, од тога 4 празне.

Ако сте погрешили у писању одговора, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

Исправно

Исправка погрешног одговора

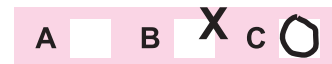

↑
Преписан тачан одговор

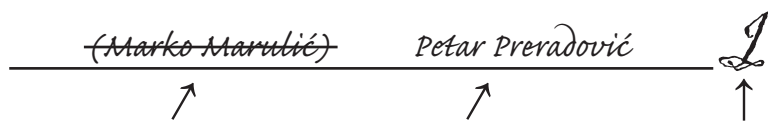

↑
Скраћени потпис

Неисправно

б) задатак отвореног типа

↑
Прецртан нетачан одговор у заградама

↑
Тачан одговор

↑
Скраћени потпис

SRP IK-2 D-S018

99

Српски језик

Књижевност и језик

1. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.
Тачне одговоре морате да означите знаком **X** на листу за одговоре.

1. Како се зове гласовна промена извршена у примерима: **сиромах – сиромаси, књига – књизи, мајка – мајци**?

- A. јотовање
- B. палатализација
- C. превој
- D. сибиларизација

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Који префикс треба додати глаголу **трчати** да би он добио значење почетка радње?

- A. пре-
- B. на-
- C. по-
- D. раз-

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Које су од наведених речи правилно написане?

- A. Бијело Поље, Азијски
- B. Бијело Поље, азијски
- C. Бијело поље, азиски
- D. Бијело поље, Азијски

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. У којој је функцији употребљена именица **певач** у наведеној реченици?

Мој пријатељ је певач.

- A. атрибутој
- B. објектој
- C. субјектој
- D. предиктој

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S018

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>5. У каквом се односу налазе просте реченице у наведеној сложеној реченици?</p> <p>Гледао је према нама и срдечно се осмехивао.</p> <p>A. саставном B. раставном C. супротном D. искључном</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>6. Колико речи има прво издање „Српског рјечника” Вука Стефановића Караџића?</p> <p>A. око 18 000 B. око 26 000 C. око 37 000 D. око 54 000</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>7. Из којег су језика Ћирило и Методије унели велик број речи и реченичких конструкција у старословенски језик?</p> <p>A. турског B. немачког C. латинског D. грчког</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. Који лик у песми „Бановић Страхиња” ставља осећање моралног дуга према добротинитељу изнад лојалности цару?</p> <p>A. Југ Богдан B. стари дервиш C. Влах Алија D. царев делибаша</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. Чија је жена уграбљена, мајка ојађена, слуге растеране, а двор опљачкан и запаљен у народној песми?</p> <p>A. Бановић Страхиње B. Југ Богдана C. Марка Краљевића D. Стојана Јанковића</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S018</p> <p>01</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>10. Којој групи народних лирских песама припада песма „Сунце се дјевојком жени“?</p> <p>A. обичајним B. обредним C. породичним D. митолошким</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>11. Чија се лепота надмеће са лепотом сунца у песми „Сунце се дјевојком жени“?</p> <p>A. звезде B. девојке C. неба D. месеца</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>12. У којој је народној песми Стојан Јанковић кум, Пивљанин Бајо стари сват, а Вук Мандушић девер?</p> <p>A. „Женидба краља Вукашина“ B. „Женидба цара Душана“ C. „Женидба Милића барјактара“ D. „Женидба Максима Црнојевића“</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>13. Кога тражи потера у наведеном тексту?</p> <p>А они, ушавши у Свету Гору, питаху за траженог да ли је ту дошао, описујући узраст младићев и красну појаву. Неки им рекоше: „Такав, каква тражите, ушао је мало пре вас у руски манастир (...)“</p> <p>A. Растка Немањића B. Стефана Немањића C. Вукана Немањића D. Стевана Немањића</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S018</p> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>14. Које средњовековно дело говори о захвалности несрећне деспотице за гостопримство које јој је указано?</p> <p>A. „Слово љубве” B. „Похвала кнезу Лазару” C. „Песма над песмама” D. „Слово о писменима”</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>15. Који је догађај био повод народног устанка против дахија и турског феудализма?</p> <p>A. сеча војвода B. купљење харача C. купљење свадбарине D. сеча кнезова</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>16. Које је снажно осећање инспирисало песникињу Јефимију и покренуло „буру љуту” у њеној души?</p> <p>A. љубав према свом народу B. мржња према непријатељу C. разочарење у свој народ D. поштивање традиције</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Из којег су града родом браћа Војиновићи, сестрићи Цара Душана, опевани у народним песмама?</p> <p>A. Крушевца B. Вучитрна C. Прилепа D. Призрена</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. Какав карактер има просветитељска књижевност?</p> <p>A. критички B. забавни C. дидактички D. религиозни</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S018</p> <p> 01</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>19. Који је основни књижевни облик у којем је Гаврил Стефановић Венцловић писао своје радове?</p> <p>A. плач B. ода C. расправа D. беседа</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>20. Како се зове најсевернији град који су Срби населили, а који је у 18. веку постао културно и трговачко средиште?</p> <p>A. Будимпешта B. Нови Сад C. Сентандреја D. Сремски Карловци</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. Која је књижевна традиција узор класицистичкој књижевности?</p> <p>A. грчка B. италијанска C. француска D. руска</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>22. Којег је порекла главни лик комедије „Кир-Јања“ Јована Стерије Поповића?</p> <p>A. руског B. грчког C. мађарског D. турског</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. Како се зове једина жена међу народним певачима од које је Вук Стефановић Караџић бележио народне песме?</p> <p>A. Јевросима B. Лепосава C. Милица D. Живана</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S018</p> <p> 01</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

24. Шта је изазвало песникова осећања у наведеним стиховима песме „Santa Maria della Salute”?

„Помрча сунце, вечита студ,
гаснуше звезде, рај у плач бризну,
смак света наста и страшни суд – (...)”

- A. породична трагедија
- B. губитак љубави
- C. људска злоба
- D. страдање отаџбине

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

25. На који се књижевни правац наслања натурализам?

- A. на просветитељство
- B. на романтизам
- C. на реализам
- D. на модерну

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

26. Који су од наведених писаца били савременици?

- A. Бранко Радичевић и Симо Матавуљ
- B. Јаков Игњатовић и Милан Ракић
- C. Милован Глишић и Лаза Костић
- D. Радоје Домановић и Јован Дучић

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

SRP IK-2 D-S018

01

Српски језик

Књижевност и језик

Пажљиво прочитајте одломак из песме „Запуштени источник” и одговорите на **27.** и **28.** питање.

„Разорен источник стоји, окружен високом травом,
И валов, изваљен давно. Из празних камених груди
Не струји бисерни талас у жарке јулијске дане,
Кроз пусте и мирне стране.”

27. Ко је аутор ове песме?

- A. Алекса Шантић
- B. Бранко Радичевић
- C. Лаза Костић
- D. Војислав Илић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

28. Шта значи реч **источник** у наслову наведене песме?

- A. камен
- B. кула
- C. извор
- D. споменик

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

29. Којем књижевном правцу припадају Јован Дучић и Милан Ракић?

- A. романтизму
- B. сентиментализму
- C. реализму
- D. модерној

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

30. Ко је аутор песме „Искрена песма”?

- A. Алекса Шантић
- B. Јован Дучић
- C. Милан Ракић
- D. Војислав Илић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S018

01

Српски језик

Књижевност и језик

31. Којем књижевном периоду припада приповедач Лаза Лазаревић?

- A. романтизму
- B. реализму
- C. модерној
- D. авангарди

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

32. Који уметнички поступак користи Бранко Ћопић у наведеном одломку?

„Мушкарци обично слабо разликују боје, али један такав незнајша у бојама какав је био мој дјед, е, таквог је било тешко наћи. Његов спектар сводио се на свега четири основне боје, а оно остало – то није ни постојало или се сводило, у најмању руку (ако је чича добре воље!), на неки врло неодређен опис: „Жуто је, а као и није жуто, него нешто онако – и јест и није.”

- A. опис
- B. монолог
- C. нарацију
- D. дијалог

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

33. Који феномен људске природе испитује главни јунак романа „Прољећа Ивана Галеба” у наведеном одломку?

„И ето, годинама послје тога није прошао ни један једини дан а да ми није исплутао у свијест *Concert champêtre*: стално сам чуо из једне ћелије са дна собе, с неотупљеном оштрицом и прецизношћу интонације, онај дједов немоћни „...види се оно *Concert champêtre*, али ипак!...” Питао сам се: одакле толика упорност тој безначајној трици, у чему је скривени значај толике њене упечатљивости? И хоће ли икад попустити тиранија те нехотичне меморије, хоће ли икад доћи дан кад се тога нећу сјетити?”

- A. пролазност живота
- B. љубав према музици
- C. сећање и памћење
- D. одрастање

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S018

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>34. Због чега се Ћамил, лик из романа „Проклета авлија”, издваја и усамљује и болесном страшћу препушта изучавању историје?</p> <p>A. неразумевања околине и несрећне љубави B. жеље за влашћу C. симпатије према актуелном султану D. неспоразума у породици</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>35. Коме је додељена улога браниоца закона и реда у роману „Проклета авлија”?</p> <p>A. валији B. кадији C. Хаиму D. Заиму</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>36. Који се лик на почетку романа „Дервиш и смрт” Меше Селимовића окружио и заштитио бедемом вере?</p> <p>A. Мула Јусуф B. Нурудин C. Хасан D. Хаџи Синанудин</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>37. Шта је унело немир у душу дервиша Ахмеда Нурудина у роману Меше Селимовића „Дервиш и смрт”?</p> <p>A. долазак оца B. издаја пријатеља C. убиство брата D. смрт мајке</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>38. Које животно доба Бранко Ћопић описује у причама „Јутро плавог сјеза”?</p> <p>A. детињство B. младост C. зрелост D. старост</p>	
<p>SRP IK-2 D-S018</p> <p>01</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

2. Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором (са највише четири речи).
Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици.
Не попуњавајте простор за бодовање.

39. Који су гласови у српском језику назални (носни)?

0

☐

1

☐

бод

40. Како гласи дужи (наглашени) облик првог лица множине помоћног глагола **хтети**?

0

☐

1

☐

бод

41. Како се зове подвучени реченични члан у наведеној реченици?

Законик цара Стефана Душана проглашен је 21. маја 1349. године.

0

☐

1

☐

бод

42. У каквом су односу речи **театар** и **позориште**?

0

☐

1

☐

бод

SRP IK-2 D-S018

02

Српски језик

Књижевност и језик

<p>43. У којем је падежу подвучена синтагма у наведеној реченици?</p> <p>Мајка није могла да верује <u>својим очима</u>.</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>44. Како се зову подвучене речи у наведеној реченици које немају свог акцента, већ чине акценатску целину са речју иза себе?</p> <p><u>На</u> ливади и <u>у</u> шуми осећа се долазак пролећа.</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>45. Како се назива глас на основу чијих рефлекса се српски језик дели на екавски и ијекавски изговор?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>46. На којој реци браћа Мрњавчевићи зидају Скадар?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>47. Како гласи други назив комедије „Кир-Јања” Јована Стерије Поповића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-2 D-S018</p> <p>02</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>48. Како се зове српски песник и филолог рођен у Хрватској који је пре Вука Стефановића Караџића започео реформу ћирилице?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>49. Како се зове драма Борисава Станковића која говори о лепој циганки и њеној судбини?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>Пажљиво прочитајте стихове из песме „Вече на шкољу” и одговорите на 50. и 51. питање.</p> <p>„Пучина плава спава, прохладни пада мрак; врх хриди црне трне задњи румени зрак.”</p>	
<p>50. Како се зове аутор наведене песме?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>51. Шта значи реч шкољ у наведеној песми?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-2 D-S018</p> <p>02</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>52. Како се зове књижевни часопис који је 1901. године покренуо Богдан Поповић?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>53. Којом је приповедном техником рађен роман „Корени” Добрице Ћосића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>54. Који је писац творац суматраизма у српској књижевности?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>55. Како се зове роман Александра Тишме који прати трагичан удес и потпуни животни слом неколико различитих младих људи у другом светском рату?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56. Којој књижевној врсти припада дело „Развојни пут Боре Шнајдера” Александра Поповића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-2 D-S018</p> <p> 02</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

3. Задаци допуњавања

У следећим задацима допуните задане реченице уписивањем садржаја који недостаје. Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици. Не попуњавајте простор за бодовање.

57. Речи **мегданџија**, **спахилук** и **фереџа** пореклом су из

_____ језика.

0

☐

1

☐

бод

58. Допуни наведену реченицу одговарајућим обликом речи **једро**.

За спортско друштво нам је потребно још неколико

_____.

0

☐

1

☐

бод

59. Допуни реченицу одговарајућим обликом императива глагола **избројати**.

Најпре _____ новац који имаш!

0

☐

1

☐

бод

60. Фигура којом се врши преувеличавање ради наглашавања одређеног

емоционалног става према предметима, појавама и радњама зове се

_____.

0

☐

1

☐

бод

SRP IK-2 D-S018

02

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S018

99

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S018

99

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S018

99